


System řízení bezpečnosti podle nového zákona o prevenci závažných havárií

 06.04.2016

Safety management system according to the new law on prevention of major accidents

Emanuel Dušek¹, Lenka Frišhansová¹

¹Výzkumný ústav bezpečnosti práce, Jeruzalémská 1283/9, 116 52 Praha 1 - Nové Město,
dusek@vubp-praha.cz, frishansova@vubp-praha.cz

bezpečnostní dokumentace

system řízení bezpečnosti

prevence závažných havárií

systemy

řízení

Abstrakt

Článek vysvětluje pojem systém prevence závažné havárie a jeho strukturu. Popisuje zásady a postupy očekávané v tomto systému od provozovatelů objektu ve smyslu zákona o prevenci závažných havárií. Systém prevence závažných havárií je souhrnný název pro vymezení hlavních tematických oblastí, které je potřeba řešit v zájmu předcházení vzniku závažné havárie v objektech, ve kterých je umístěna nebezpečná chemická látka nebo směs. V případě, že přes nastavená preventivní opatření dojde ke vzniku a rozvoji havárie, systém prevence závažných havárií nastavuje pravidla a postupy pro minimalizaci následků takové havárie.

Klíčová slova: systém prevence závažných havárií, řízení rizik, preventivní opatření, systém řízení prevence závažných havárií, cíle a zásady prevence závažných havárií, systém řízení bezpečnosti, bezpečnostní dokumentace

Abstract

The article explains the concept of major accident prevention system and its structure. It describes the principles and procedures in this system anticipated from operators of the object within the meaning of the Act of major accident prevention. The system of major accident prevention is the collective title for identifying major thematic areas which need to be solved in order to prevent major accidents in buildings where dangerous chemical substances or mixtures are situated. In case that despite preventive measures, the accident occurs and it is developed, the major accident prevention system sets rules and procedures for minimizing the consequences of such accident.

Keywords: system of major accident prevention, risk management, preventive measures, the management system to prevent major accidents, objectives and principles for of major accident prevention, safety management system, safety documentation

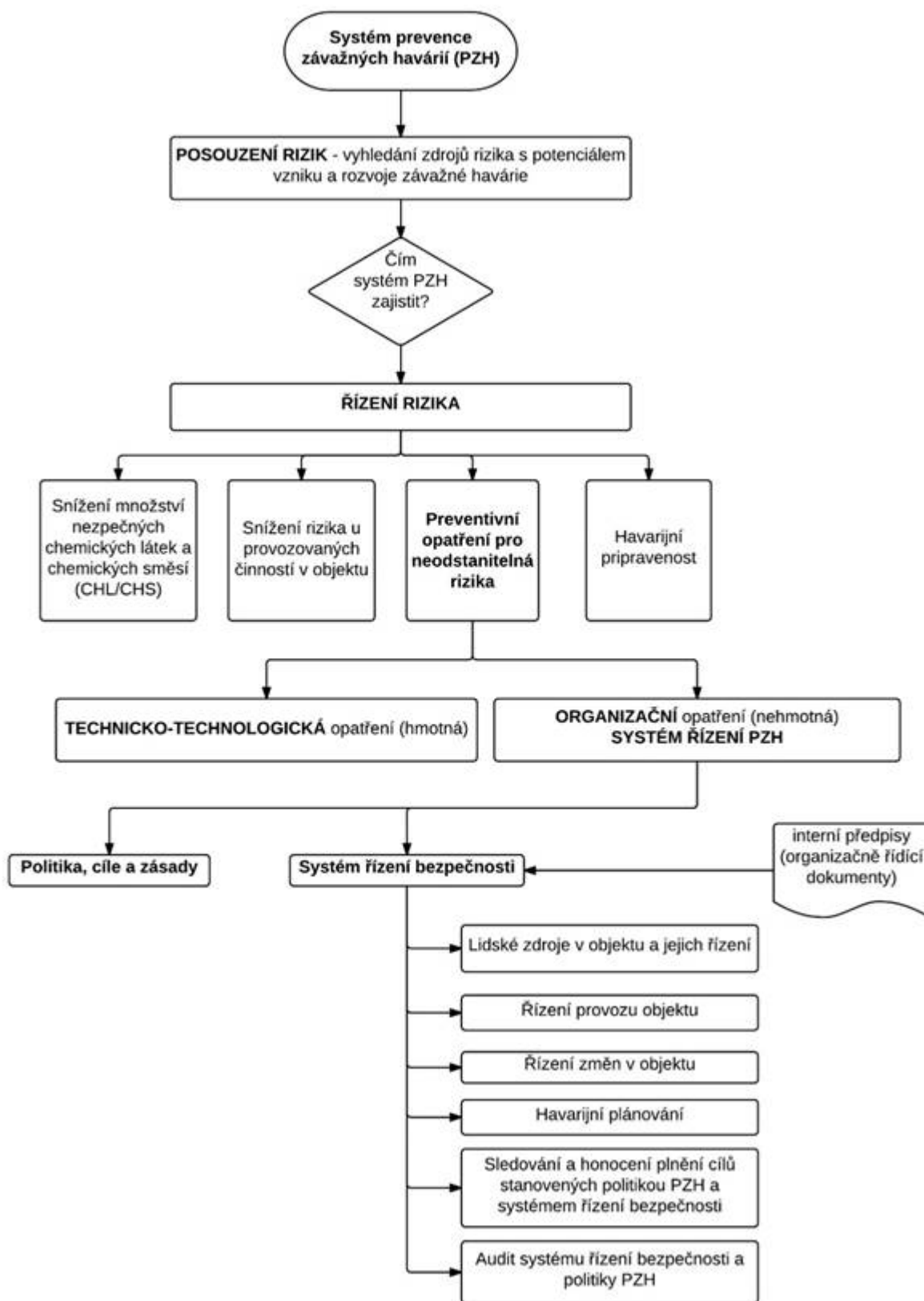
Úvod

Oblast prevence závažných havárií v Evropské unii se nyní nově řídí směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU (Seveso III) [1], která platí od 1. 6. 2015. Česká republika implementovala směrnici Seveso III zákonem o prevenci závažných havárií č. 224/2015 Sb., s platností od 1. 10. 2015 [2] (dále jen „zákon“). K tomuto zákonu bylo vydáno 5 prováděcích vyhlášek [3 - 7]. Tomuto Sevesu III předcházelo Seveso II a Seveso I, které byly již dříve rozpracovány do národních právních předpisů. Vývoj a zkušenosti z předchozích let si vyžádaly provedení určitých změn, které by měly přispět k lepší propracovanosti a efektivnosti systému prevence závažných havárií (PZH) v objektech s výskytem vybraných nebezpečných chemických látek nebo chemických směsí.

Záměrem směrnice Seveso III a následně zákona č. 224/2015 Sb. je pomocí právních předpisů vytvořit takové prostředí, které umožní a v některých případech donutí provozovatele zaujmout systémový přístup k zajištění prevence vzniku závažných havárií a minimalizaci následků případných havárií.

System PZH

System PZH si lze představit jako soubor několika konkrétních systémových etap. Základní výchozí etapou je provedení **posouzení rizik závažné havárie**, na kterou zcela logicky navazují další etapy, které patří do kategorie tzv. **řízení rizika (systém řízení rizika)**.



Obrázek 1: Diagram postupu zajištění prevence závažných havárií v objektu podle zákona č. 224/2015 Sb. (zákon o PZH)

Posouzení rizik závažné havárie

Posouzení rizik závažné havárie zahrnuje identifikaci a výběr zdrojů rizik, analýzu rizik a hodnocení rizik.

Posouzení rizik je založeno na znalosti bezpečnostního inženýrství a vyžaduje vysoce odborný přístup. Svým zaměřením se odlišuje od tematiky tohoto příspěvku a vzhledem k rozsáhlosti je posouzení rizik závažné havárie věnován samostatný článek v tomto monotematickém vydání.

Systém řízení rizika

Systémem řízení rizika se rozumí veškeré procesy, které vedou ke snížení rizika vzniku a minimalizaci následků případné havárie, jedná se zejména:

- snížení množství nebezpečných látek v objektu nebo nahrazení látkami, které nejsou nebezpečné,
- odstranění nebo snížení výskytu rizikových činností v objektu,
- stanovení a zavedení **preventivních opatření** přiměřených k přetrvávajícím rizikům,
- udržování funkčního systému havarijní připravenosti.

V souhrnu systém PZH představuje proces vyhledání rizikových oblastí a rizikových činností, posouzení jejich závažnosti a pravděpodobnosti vzniku závažné havárie, posouzení dostatečnosti dosavadních bezpečnostních opatření, nastavení systému řízení rizika, snížení množství nebezpečných látek v objektu, snížení výskytu rizikových činností, stanovení příslušných **preventivních opatření** k přetrvávajícím rizikům a jejich realizace, zhodnocení účinnosti těchto opatření a zajištění havarijní připravenosti.

Preventivní opatření k existujícím rizikům

Preventivní opatření k přetrvávajícím rizikům se obecně dělí na dvě skupiny, na opatření **technicko - technologická** a na opatření organizačního charakteru - **organizační opatření**.

Technicko-technologická opatření

Do této skupiny opatření patří návrhy a realizace technických bezpečnostních, řídicích a ochranných prvků a komponent pro bezpečnostní technologické celky, částí technologických linek, apod.

Organizační opatření

Za organizační opatření považujeme stanovení a zavedení preventivních opatření organizačního charakteru, která jsou přiměřená k přetrvávajícím rizikům. Tato opatření nazýváme „Systém řízení PZH“.

Je vhodné připomenout, že existuje určitá provázanost mezi opatřeními technicko-technologickými a opatřeními ryze organizačními. Provázanost znamená, že i při stanovování a realizaci technicko-technologických opatření se neobejdeme bez čistě organizačních opatření, neboť jimi ukládáme a zajišťujeme realizaci technicko-technologických opatření. Proto lze oprávněně tvrdit, že **systém řízení PZH** představuje **významnou** oblast pro prevenci vzniku a minimalizaci následků případné závažné havárie.

Povinnost provozovatele v oblasti systému řízení PZH

Zákon ukládá provozovatelům objektů zařazených do skupin A nebo B zpracovat dokument Bezpečnostní program prevence závažné havárie (BP) nebo Bezpečnostní zprávu (BZ) a předložit ho příslušnému správnímu úřadu (krajský úřad). Oba typy dokumentů mají zákonem a prováděcí vyhláškou závazně stanovenou strukturu a požadované členění. Oba typy dokumentů musí obsahovat informace popisující preventivní opatření **organizačního charakteru** – popis **Systému řízení PZH**.

Systémem řízení PZH se v případě zákona rozumí **nastavení politiky, zásad a rámcových cílů PZH** a zavedení **systému řízení bezpečnosti** v objektu, v kterém se vyskytují vybrané nebezpečné chemické látky nebo chemické směsi.

Politika, zásady a cíle PZH

V této části se provozovatel zavazuje k naplňování zásad, cílů a úkolů PZH, které vycházejí z nastavené a zdokumentované bezpečnostní politiky (Politika PZH).

Systém řízení bezpečnosti

Systém řízení bezpečnosti je plánovací a organizačně výkonný proces, který slouží k naplňování stanovené politiky, stanovených zásad a konkrétních cílů (v případě PZH – k dosažení optimální a přijatelné limitní úrovně provozní bezpečnosti).

Koncepce prevence závažné havárie dle směrnice Seveso III

Koncepce prevence závažné havárie, zdokumentovaná ve směrnici Seveso III, vychází z jednoduchého logického předpokladu. Aby provozovatel mohl vypracovat obsahově vyhovující dokument typu Bezpečnostní program PZH nebo dokument Bezpečnostní zpráva, musí se management předmětného objektu ztotožnit s obsahovým významem legislativních požadavků, pochopit a ztotožnit se obsahem navazujících prováděcích předpisů, proniknout do bezpečnostní problematiky, tj. pochopit význam řešení problematiky PZH.

O porozumění koncepci realizované PZH můžeme oprávněně hovořit za situace, kdy provozovatel dospěl do stavu, kdy si zřetelně uvědomujeme smysl, účel a význam informací, které mají být v částech popisu systému řízení PZH uvedeny v obou typech výše zmiňovaných dokumentů.

Vlastní řešení bezpečnostní problematiky PZH provozovatelem se dá rozložit do několika fází, tzv. analytických a tvůrčích etap. Pouze při respektování etapového postupu budou naplněny podmínky, které provozovateli, resp. managementu umožní propracovat se k požadovanému a očekávanému výstupu. Tímto požadovaným a očekávaným výstupem má být v oblasti systému řízení PZH ucelená a smysluplná představa provozovatele o optimální a přijatelné limitní úrovni provozní bezpečnosti v objektu nebo zařízení, v kterém se vyskytují vybrané nebezpečné chemické látky nebo chemické přípravky.

Stanovenou optimální a přijatelnou limitní úroveň bezpečnosti provozovatel zdokumentuje a zdůvodní v příslušné části dokumentu BP nebo BZ, v části zaměřené na tematiku „**Politika, zásady a cíle PZH**“.

Dalším požadovaným a očekávaným výstupem má být, dle směrnice Seveso III, zdokumentovaný systém komplexního a funkčního řízení bezpečnosti v objektu, případně časová představa zavedení tohoto řídicího systému. Popis optimálního, komplexního a funkčního systému řízení bezpečnosti v objektu včetně konkrétních termínů zavedení tohoto řídicího systému provozovatel zdokumentuje v části „**Popis systému řízení bezpečnosti**“.

Jednotlivé fáze řešení bezpečnostní problematiky

1. Oblast identifikace zdrojů rizika a provádění analýzy a zhodnocení rizika závažné havárie

Identifikace zdrojů rizika a provádění analýzy a zhodnocení rizika závažné havárie v objektu nebo zařízení představuje samostatný tematický celek. Úspěšnost postupů a komplexního řešení této tematiky včetně formulování objektivních a bezchybných závěrů jsou podmíněny znalostmi relevantních metodik a značným odborným potenciálem specialistů na oblast chemického inženýrství a příbuzných exaktních věd. Vzhledem k odlišné specifice a odborné náročnosti není tato tematická oblast v tomto článku podrobněji pojednávána.

2. Analýza současného stavu organizace a řízení PZH v objektu nebo zařízení.

Důsledné zmapování stávajícího stavu řízení PZH, čili provedení seriózní analýzy aktuálnosti politiky PZH a současného stavu organizace a řízení bezpečnosti v objektu nebo zařízení představuje základní etapu celého procesu stanovení systému řízení. Pro úplnost je vhodné připomenout, že ve fázi provádění analýzy existujícího stavu organizace a řízení PZH v objektu nebo zařízení je nutné disponovat seriózními poznatky a výstupy z prioritně provedené identifikace zdrojů rizika a provedené analýzy a zhodnocení rizika závažné havárie v objektu nebo zařízení.

3. Posouzení dostatečnosti a přehodnocení dosavadního systému organizace a řízení bezpečnosti

Po podrobné analýze stávajícího stavu by mělo následovat posouzení a zhodnocení, do jaké míry je současný stav organizace a řízení vyhovující a optimální z hlediska rozšířených požadavků na bezpečnost, vyplývajících ze zákona o PZH. Posouzení a zhodnocení úrovně organizace a řízení bezpečnosti v objektu se zásadně provádí ve vazbě na poznatky z prioritně provedené identifikace zdrojů rizika a výsledků provedené analýzy a zhodnocení rizika závažné havárie v objektu nebo zařízení.

Mnohdy již v průběhu úvodní hloubkové analýzy nebývá pro specialistu na organizaci a řízení velkým problémem identifikovat tzv. hluchá místa (neošetřené oblasti), pro které nejsou zavedena jednoznačná pravidla, zavedeny a zdokumentovány příslušné nástroje řízení, chybějící postupy pro prováděné úkony a činnosti, absence zpětnovazebních ukazatelů, nedostatky z hlediska návaznosti a provázanosti jednotlivých existujících relevantních interních předpisů, jejich obsahová neúplnost, nejednoznačnost, abstrakce (nekonkrétnost) z hlediska lhůt a termínů, absence konkrétních personálních odpovědností.

4. Návrhy nových organizačních pravidel a postupů

Výsledek provedeného posouzení a zhodnocení existující formy organizace a řízení zpravidla vyvolá potřebu provedení úprav, příp. definování, formulování a zavedení nových organizačně řídicích opatření, která je nutné přijmout, aby oblast PZH i se všemi stanovenými podoblastmi byla pokryta závaznými a jednoznačnými pravidly, aby byla náležitě řízena. Provedení výše uvedených úprav je nutné, pokud je zájem na začlenění tematiky PZH, a to i se všemi svými specifiky, do stávajícího systému řízení v objektu nebo zařízení.

Návrhy nových organizačních pravidel a postupů organizace a řízení PZH v objektu se zásadně provádí ve vazbě na poznatky z provedené identifikace zdrojů rizika a výsledky provedené analýzy a zhodnocení rizika závažné havárie v objektu nebo zařízení.

5. Návrhy nových konkrétních technických řešení

Z výsledků provedeného posouzení a přehodnocení efektivnosti dosavadních technických preventivních opatření může vyplynout požadavek na změny v oblasti technických preventivních řešení. Při sestavování časového plánu realizace preventivních opatření provozovatel zohledňuje kromě svých realizačních možností především význam a přínos jednotlivých navržených opatření z hlediska provozní bezpečnosti (stanovení priorit).

6. Organizačně řídicí činnosti spojené s realizací preventivních technických a organizačních opatření

Zavedení upravených, doplněných, případně nových organizačně řídicích dokumentů z oblasti PZH, zavedení interních předpisů ukládajících provedení příslušných činností v souvislosti s instalováním nových technických bezpečnostních jednotek a zařízení, provedení technologických úprav, uvedení zařízení nebo jeho částí do zkušebního provozu apod.

7. Sledování a vyhodnocování účinnosti přijatých opatření

Poslední významnou tvůrčí fází, kterou musí provozovatel podstoupit, je etapa stanovení a zavedení zásad a pravidel pro pravidelné systematické sledování a vyhodnocování správnosti, efektivnosti a přiměřenosti řídicího systému.

Vyhodnocování účinnosti a efektivnosti přijatých opatření provádíme ve vztahu k výsledkům provedené analýzy a zhodnocení rizika závažné havárie v objektu nebo zařízení. Zavedení pravidel a postupů pro systematické i operativní provádění úprav a korekcí v zájmu neustálého zdokonalování řídicího systému.

Pro uvědomělé provozovatele a odbornou veřejnost asi není třeba zdůrazňovat, že přihlášením se k naplňování systému PZH začal pro provozovatele objektu nebo zařízení trvalý, neustálý, nikdy nekončící proces, živě se měnící a reagující na nové podněty a skutečnosti, neustále se vyvíjející v zájmu neustálého zdokonalování.

8. Havarijní připravenost

I za situace, kdy provozovatel nastavil a zavedl příslušná opatření zaměřená na prevenci vzniku závažné havárie, nikdy nelze zcela vyloučit vznik takové havárie. Pro tento případ je třeba mít připravená a ověřená organizační pravidla a postupy, jak vzniklou havárii zvládnout s minimálními následky na životy a zdraví lidí a zvířat, životního prostředí a majetek v objektu a v jeho okolí. Z hlediska havarijní připravenosti je rovněž významné dostatečné personální zabezpečení a vybavení materiálně technickými prostředky.

Zpracování bezpečnostního programu a bezpečnostní zprávy

Je na místě připomenout, že Bezpečnostní program PZH a Bezpečnostní zpráva (BZ) jsou konkrétní typy dokumentů, které mají právním předpisem stanovenou strukturu a obsahové zaměření jednotlivých částí, mj. i částí v kterých jsou požadovány informace k systému řízení PZH.

Pokud provozovatel správně pochopil obsahový význam legislativních požadavků, ztotožnil se obsahem navazujících prováděcích předpisů, pochopil význam řešení problematiky PZH, zrealizoval jednotlivé fáze, tj. provedl posouzení rizik závažné havárie, nastavil vhodný systém řízení, stanovil si preventivní opatření a plán jejich realizace, věnoval dostatečnou pozornost tematice havarijní připravenost, měl by mít dostatečné podklady pro vypracování dokumentů BP nebo BZ, včetně částí zaměřených na popis systému řízení PZH.

Způsob a forma zpracování části zaměřené na posouzení rizika

V případě, že se jedná o část dokumentu zaměřeného na analýzu a hodnocení rizika, lze považovat za poměrně rozumné řešení využít služeb odborné externí firmy, neboť provozovatel často nedisponuje odborníky na oblast havarijního inženýrství. A tuto část nelze zpracovat vyhovujícím způsobem bez značných znalostí, vědomostí a zkušeností z této problematiky. Talentovaný zaměstnanec může potřebnou kvalifikaci získat jen po mnohaletém

intenzivním studiu, převážně zahraniční odborné literatury, a po důkladném, časově náročném praktickém ověřování teoretických znalostí na typových modelech a aplikacích softwarových produktů, s cílem nalezení optimálních kombinací jednotlivých analytických a vyhodnocovacích metod pro různé kombinace identifikovaných zdrojů rizika.

Způsob a forma zpracování částí zaměřených na popis systému řízení PZH

V obou typech dokumentů (BP a BZ) jsou části, zaměřené na informace o systému řízení PZH. V těchto částech se očekávají informace o přijaté politice, zásadách a cílech PZH a dále informace, resp. popisy konkrétních postupů, pravidel, popisy stanovených personálních odpovědností a uvedení termínů plnění úkolů vedoucích k naplňování přijaté politiky. Pro informace očekávané v těchto částech dokumentu má být typická stručnost, věcnost, konkrétnost informací a časová aktuálnost k uvedenému datu zpracování resp. aktualizování dokumentu.

Zpracování zmiňovaných částí dokumentu typu BP nebo BZ může být zajištěno dvojím způsobem. Jednou z možností je pověřit zpracováním vlastní zaměstnanec, druhou možností je pro zpracování dokumentu využít služeb externí odborné firmy. Někteří provozovatelé (management), pokud nedisponují odborníky s patřičnou erudicí v oblasti organizace a řízení nebo vedení snahou neplýtvat duševním potenciálem vlastních zaměstnanců, spíše preferují druhý způsob, o kterém se domnívají, že jim takto, bez vynaložení vlastních sil, zajistí splnění zákonem uložené povinnosti, tj. předložit příslušnému orgánu veřejné správy požadovaný dokument.

Pokud se provozovatel rozhodl zadat část zaměřenou na popis systému řízení PZH externí firmě ke zpracování, často nastane nežádoucí situace, kterou lze logicky očekávat. Pro specialisty z externích firem jsou koncepce řízení PZH, zásady a pravidla řízení v konkrétním objektu, vnitřní organizační vazby, hierarchie nástrojů řízení a obsah jednotlivých organizačně řídicích dokumentů u provozovatele ještě méně známé, než pro samotného objednavajícího, tedy pro management a zaměstnance vlastní firmy. Neznalost těchto zásad, pravidel, neznalost podrobného obsahu všech interních předpisů, nejasná jejich vertikální a horizontální provázanost v systému řízení, to jsou hlavní příčiny, které neumožňují externí odborné firmě vypracovat dokument s vyhovující obsahovou úrovní, s konkrétními údaji, a to často v krátké lhůtě, s relativně nízkým personálním nasazením a přitom za dohodnutou cenu.

V zájmu ekonomického přežití externí odborné firmy, jsou pak těmito odbornými firmami na zakázku vyráběny dokumenty značného stránkového objemu, kde pro ně neznámé konkrétní informace a data z oblasti systému řízení PZH jsou nahrazovány neúměrným množstvím balastního textu, případně je vícenásobně využíván text zpracovaný externí firmou pro zcela jiný objekt, situovaný v jiné lokalitě a pro zcela jiného objednavatele. Není výjimkou, že v dokumentu jsou tak popisována organizační opatření, týkající se minimalizace havarijních dopadů na provoz železničních tratí a silničních tahů, které nejsou v dané lokalitě vůbec situovány, jsou přijímána razantní organizační opatření pro konkrétní nebezpečné látky, které se v daném objektu vůbec nevyskytují, v popisných částech dokumentu jsou uváděny plánky a mapové výřezy, bez jakékoliv souvislosti s popisovaným objektem. V kapitolách věnovaných organizačním schémátům a popisům pracovních pozic bývá v některých případech věnována neopodstatněná pozornost funkcím (pracovním pozicím), jejichž existence vzhledem k charakteru provozovaných činností se nejeví příliš pravděpodobná a málo smysluplná.

Praktiky méně seriózních externích firem se v existujícím tržním prostředí dají z ekonomického pohledu pochopit. Obtížně pochopitelná a zarážející jsou však zjištění získaná ze studia vypracovaných bezpečnostních dokumentů BP a BZ, že někteří provozovatelé převezmou od externí firmy objednané dílo, aniž by věnovali alespoň minimum pozornosti ověření správnosti a relevantnosti informací, které jsou v dokumentu externím zpracovatelem uváděné.

Takové, občas se vyskytující skutečnosti, podporují vznik názoru, že někteří provozovatelé se zjevně s bezpečnostní problematikou neztotožnili, nehodlají se problematikou PZH zabývat, a proto si zvolí tuto snadnější cestu, jak splnit zákonnou povinnost - předložit dokument. A již vůbec neprovádějí kvalifikované a zodpovědné prověření obsahové,

stylistické, gramatické a grafické úrovně předkládaných dokumentů.

Tento popsáný jev je pochopitelně z hlediska požadavku na maximální provozní bezpečnost objektů nebo zařízení zcela nežádoucí a dokladuje malý zájem managementu o problematiku PZH a nenasvědčuje ani o velkém tlaku správního orgánu na faktickou bezpečnost v rizikových objektech.

Pokud nastane případ, že se provozovatel rozhodne předložit dokument vytvořený vlastními zaměstnanci, je důležitá odbornost a znalost problematiky řízení u těchto pověřených zaměstnanců. Pokud bude u těchto pověřených zaměstnanců nízká úroveň znalostí a zkušeností z oblasti organizace a řízení, bude výsledkem materiál, který bude nejenom postrádat požadované informace, ale bude se vyznačovat i chatrnou koncepcí, nekomplexním přístupem k problému, neúplností a minimální provázaností informací, formulační nesrozumitelností, a to mnohdy i pro samotného zpracovatele. Netřeba snad ani dodávat, že nejsou zvláštností dokumenty, které vůbec neobsahují informace o existujících vnitřních předpisech souvisejících s tematikou PZH, informace o konkrétních personálních odpovědnostech, konkrétních realizačních lhůtách nebo informace definující sankční pravidla a konkrétní postupy pro případy nedodržování povinností uložených blíže neidentifikovanými vnitřními předpisy.

Oblast obsahové úplnosti a logické provázanosti se netýká pouze dokumentů BP a BZ. Se škálou podobně „kvalitních“ výstupů, které jsou vytvářeny bez hlubšího proniknutí a pochopení tematiky, zato s plným akceptováním současných moderních povrchních přístupů a trendů, je možné se setkat nejenom u některých provozovatelů objektů nebo zařízení podléhajících zákonu, ale i na jiných řídicích úrovních, včetně tvůrců obecně platných právních předpisů.

Změny v částech popisů systému řízení PZH

Směrnice Seveso III bylo rozpracováno do zákona č. 224/2015 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 227/2015 Sb., o náležitostech bezpečnostní dokumentace a rozsahu informací poskytovaných zpracovateli.

Vyhláška „o náležitostech bezpečnostní dokumentace a rozsahu informací poskytovaných zpracovateli posudku“ ve svých přílohách č. 2 a č. 3 uvádí závaznou strukturu jednotlivých dokumentů BP a BZ a požadavky na rozsah a obsahové zaměření informací požadovaných v jednotlivých částech, kapitolách, podkapitolách a položkách.

Oproti stávající vyhlášce č. 256/2006Sb. došlo k určitým změnám, a to ve struktuře, znění položek a počtu položek. Namísto původních 191 položek jsou nyní požadovány informace pouze k 117 položkám, přičemž ne pro každý objekt jsou všechny tyto položky relevantní. Změna formulací položek by dále měla přispět k jednoznačnosti požadovaných informací nebo jejich konkretizaci. Jednoznačnější formulace by měly umožnit snáze rozlišit, který text, uváděný zpracovatelem, je požadovaný, a který nemá vazbu ani příbuznost s požadavkem položky. Toto by mělo jednak ovlivnit zpracovatele dokumentu, aby již neuváděli k jednotlivým položkám velké množství (až 70 %) balastních nesouvisejících textů a současně by mohly vznikat dokumenty přívětivé vůči posuzovatelům a orgánům veřejné správy, kteří se často velice obtížně orientovali v nesourodých a prakticky, z hlediska systému řízení PZH, bezvýznamných textech.

V současné době jsou již vypracovány nové metodické pokyny k částem „**Zásady, cíle a politika prevence závažných havárií**“ a „**Popis systému řízení bezpečnosti**“ podle nového zákona o prevenci závažných havárií. Tyto metodické pokyny budou provozovatelům, posuzovatelům a orgánům veřejné správy přístupné formou uveřejnění ve Věstníku MŽP. Termín vydání příslušného Věstníku je závislý na možnostech MŽP. Očekávaný termín vydání je rozhraní roku 2015/2016.

Závěr

Aby tento příspěvek naplnil požadovaná očekávání a přinesl přiměřený optimismus a naději, lze si na závěr vroucně přát, aby intenzivní technický a softwarový vývoj, se kterými se denně setkáváme, byl, když ne doprovázen, tak

alespoň následován vývojem a pokrokem intelektu a logiky. Přejme si, aby potřebný vývoj myšlení se lidstva nejenom dotknul, ale aby do každého jednotlivého člověka vstoupil a projevoval se v činech a postojích. A to třeba i v serióznějším a kvalitativně hodnotnějším přístupu provozovatelů objektů podléhajících zákonu č. 224/2015 Sb. k tématice systému řízení PZH.

Literatura

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU ze dne 4. 7. 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES. *Úřední věstník Evropské unie* [online], L197/1, 24. 7. 2012 [cit. 2015-08-27]. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:197:0001:0037:CS:PDF>>.

[2] Česká republika. Parlament ČR. Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií). *Sbírka zákonů Česká republika*, ročník 2015, částka 93.

[3] Česká republika. Ministerstvo průmyslu a obchodu. Vyhláška č. 225/2015 Sb., o stanovení rozsahu bezpečnostních opatření fyzické ochrany objektu zařazeného do skupiny A nebo skupiny B. *Sbírka zákonů Česká republika*, ročník 2015, částka 93, s. 2802-2803. Dostupné také z WWW: <<http://www.epravo.cz/dataPublic/sbirky/2015/sb0093-2015.pdf>>.

[4] Česká republika. Ministerstvo vnitra. Vyhláška č. 226/2015 Sb., o zásadách pro vymezení zóny havarijního plánování a postupu při jejím vymezení a o náležitostech obsahu vnějšího havarijního plánu a jeho struktury. *Sbírka zákonů Česká republika*, ročník 2015, částka 93, s. 2804-2835. Dostupné také z WWW: <<http://www.epravo.cz/dataPublic/sbirky/2015/sb0093-2015.pdf>>.

[5] Česká republika. Ministerstvo životního prostředí. Vyhláška č. 227/2015 Sb., o náležitostech bezpečností dokumentace a rozsahu informací poskytovaných zpracovateli posudku. *Sbírka zákonů Česká republika*, ročník 2015, částka 94, s. 2842-2871. Dostupné také z WWW: <<http://www.epravo.cz/dataPublic/sbirky/2015/sb0094-2015.pdf>>.

[6] Česká republika. Ministerstvo životního prostředí. Vyhláška č. 228/2015 Sb., o rozsahu zpracování informace veřejnosti, hlášení o vzniku závažné havárie a konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie. *Sbírka zákonů Česká republika*, ročník 2015, částka 94, s. 2872-2892. Dostupné také z WWW: <<http://www.epravo.cz/dataPublic/sbirky/2015/sb0094-2015.pdf>>.

[7] Česká republika. Ministerstvo životního prostředí. Vyhláška č. 229/2015 Sb., o způsobu zpracování návrhu ročního plánu kontrol a náležitostech obsahu informace o výsledku kontroly a zprávy o kontrole. *Sbírka zákonů Česká republika*, ročník 2015, částka 94, s. 2893-2898. Dostupné také z WWW: <<http://www.epravo.cz/dataPublic/sbirky/2015/sb0094-2015.pdf>>.

Vzorová citace

DUŠEK, Emanuel; FRIŠHANSOVÁ, Lenka. Systém řízení bezpečnosti podle nového zákona o prevenci závažných havárií. *Časopis výzkumu a aplikací v profesionální bezpečnosti* [online], 2016, roč. 9, speciální č. Prevence závažných havárií. Dostupný z WWW: <<http://www.bozpinfo.cz/josra/josra-zavazne-havarie/rizeni-bezpecnosti-zakon-o-pzh.html>>. ISSN 1803-3687.

Autor článku:

[Ing. Emanuel Dušek](#)

[Ing. Lenka Frišhansová](#)